

Dokter Wittenberg Stichting

JAARVERSLAG 2017

Deventer juni 2018

Inhoud

pagina

Doelstelling van de Dokter Wittenberg Stichting	4
Voorjaarsconferentie 2017	5
Enkele projecten in 2017	6
Niet gehonoreerde aanvragen	9
Financiën	9
Bestuur	9

Bijlagen

bijlage 1 Projecten waarvoor in 2017 subsidie is toegezegd

bijlage 2 Balans per 31 december 2017

bijlage 3 Staat van baten en lasten in 2017

Als door een beslagen ruit Tijdens de vijfde conferentie van de Wittenbergstichting in maart 2017 gebruikte één van de sprekerster voor het gevoel van 'ontkoppeld' zijn, dat psychisch kwetsbare mensen soms ervaren, de uitdrukking 'van achter een beslagen ruit naar de werkelijkheid kijken, waardoor de wereld surrealistisch, als in een droom overkomt'.

DOELSTELLING VAN DE DOKTER WITTENBERG STICHTING

De stichting heeft als doel psychiatrische patiënten te (doen) ondersteunen bij hun terugkeer in de samenleving en op de arbeidsmarkt. De Wittenbergstichting richt zich op organisaties die actief zijn bij de opvang en activering van 'uitbehandelde' - dat wil zeggen niet meer opgenomen - psychiatrische patiënten. De stichting tracht haar doel te verwezenlijken door het financieel ondersteunen van projecten van derden en door bij te dragen aan wetenschappelijk onderzoek dat een concrete bijdrage levert aan de doelstelling van de stichting.

Aanvragen voor individuele ondersteuning subsidieert de stichting zelf niet in directe zin. Wel indirect, namelijk door medefinanciering van de steun voor individuele situaties die verleend wordt door het Elisabethfonds (voor Overijssel) en de Stichting Herstel (voor de Stedendriehoek). De beoordeling van die aanvragen laat de Dokter Wittenberg Stichting geheel aan beide organisaties. Aanvragen van deze aard worden daarom naar hen doorverwezen.

Het vermogen van de stichting komt uit de nalatenschap van dr. Willem Wittenberg, die in de periode 1970-1995 als psychiater werkzaam is geweest in Deventer en Zutphen, en zijn vrouw. De eerste subsidie werd verleend in 2003. In de periode tot 31-12-2017 is in totaal voor 181 projecten subsidie verleend. Het totaalbedrag van de verleende subsidies bedroeg in die periode € 935.384. De stichting heeft de laatste jaren als beleidsrichtlijn dat de jaarlijkse uitgaven zodanig zijn dat het vermogen ongeveer in stand blijft.

VOORJAARSCONFERENTIE 2017

Op 30 maart 2017 werd de vijfde conferentie van de Dokter Wittenberg Stichting gehouden. Het thema van de conferentie sloot aan bij de transities in de zorg. Eén van de doelstellingen van die transities is het terugdringen van de behandeling binnen GGZ-instellingen en het versterken van de begeleiding en behandeling van mensen die zelfstandig of beschermd wonen. Dat laatste is precies het doel dat de Wittenbergstichting voor ogen staat.

De rode draad in de conferentie van de Dokter Wittenberg Stichting op 30 maart 2017 was daarom: 'empowerment' van mensen buiten de instellingen.

Zoals gebruikelijk werden twee recent door de Dokter Wittenberg Stichting gesubsidieerde projecten gepresenteerd. Twee deskundigen hielden een inleiding waarin het herstel buiten de muren van de GGZ centraal stond. Het programma:

Herstellen doe je in de samenleving Inleiding door Irene van der Giessen Directeur Stichting HerstelTalent Walcheren. Ervaringsdeskundige.

Control alt delete Theater met Bagage, een door de Dokter Wittenberg Stichting gesubsidieerd project.

Zelfregiecentrum Deventer vriendendiensten Deventer, een door de Dokter Wittenberg Stichting gesubsidieerd project.

Over meedoen en erbij horen inleiding door Judith Wolf, Hoogleraar Maatschappelijke zorg, UMC Nijmegen.

De conferentie van de Dokter Wittenberg Stichting gaf een leerzaam beeld van wat door ons gesubsidieerde organisaties doen om mensen met een psychiatrische kwetsbaarheid verder te helpen. En vooral ook een goed inzicht in de mensen voor wie zij en wij het doen. De beide inleiders gaven een scherp en goed onderbouwd beeld van herstel buiten de muren van de instellingen. Na afloop werd zoals gebruikelijk lang nagepraat en werden veel contacten gelegd. Zie voor het verslag van deze conferentie: www.dokterwittenbergstichting.nl/conferentie, met als bijlagen de inleidingen van Irene van der Giessen en Judith Wolf.

ENKELE PROJECTEN IN 2017

In het verslagjaar werd aan 15 projecten subsidie toegekend. Zie het overzicht van alle projecten bijlage 1. Enkele projecten worden hieronder toegelicht omdat zij voor de Dokter Wittenberg Stichting min of meer nieuw waren.

Fietsproject Tournesol

Circa 30 cliënten van GGNet hebben samen met en onder begeleiding van 10 professionals van GGNet in september 2017 de Mont Ventoux beklommen. Daar ging een lang voorbereidend traject aan vooraf met toertochten op vlak en heuvelachtig terrein in eigen land. De klim naar de top van de Mont Ventoux maar ook de voorbereiding hebben diepe indruk gemaakt op de deelnemers. Het opbouwen van een goede conditie en voldoende zelfvertrouwen om af te reizen naar een onbekende omgeving en daar een prestatie neer te zetten hebben bijgedragen aan zelfrespect, het opbouwen van sociale contacten en aan het herstel. En soms afgerekend met zelfstigma.

Tournesol Een groep GGZ-cliënten beklimt na gedegen voorbereiding per fiets de Mont Ventoux. Een prachtige metafoor voor omhoog klimmen uit het dal. Empowerment op z'n best.

Virtual reality-ervaring 'de verwarde man'

Jeroen kreeg regelmatig psychoses. Hij werd opgeleid tot ervaringsdeskundige en werd hulpverlener en coach. Na deelname aan de Stigmatour kwam hij op het idee om een 3d-film te maken over zijn persoonlijke ervaringen met vijf psychoses. Doel daarvan: mensen laten kijken naar de film door een virtual reality-bril en daarmee zelf laten ervaren hoe het is om de grip op de werkelijkheid te verliezen. Voor even kruipen zij in Jeroen's huid, of liever hoofd, en ervaren ze in ongeveer 12 minuten het verloop van een psychose. Jeroen is daarbij zelf aanwezig, samen met vrijwilligers die ook psychoses hebben gehad, zodat mensen tijdens of na het bekijken van deze VR-ervaring direct met hen daarover in gesprek kunnen gaan.

Hij ziet een breed scala aan doelgroepen: cliënten, hulpverleners, politie, onderwijs, familie, mantelzorgers e.d. Mensen die zelf geen psychiatrisch probleem hebben, krijgen door deze VR-ervaring meer begrip voor de 'verwarde mensen' waar ze mee te maken (kunnen) krijgen.

De verwarde man Met het project 'Virtual Reality Ervaring: De Verwarde Man' biedt ervaringsdeskundige Jeroen Zwaal geïnteresseerden (en dat zijn er veel) de mogelijkheid om met behulp van een VR-bril in 12 minuten het verloop van een psychose te ervaren. Na deze op waarheid beruste ervaring kan men in gesprek gaan met Jeroen of lotgenoten om het echte levensverhaal achter de verwardheid te ervaren.

Theater Brainstorm door mensen met Niet Aangeboren Hersenafwijking (NAH)

Theaterprojecten voor mensen met een psychiatrische kwetsbaarheid hebben wij vaak gesubsidieerd. Maar een vergelijkbare subsidieaanvraag voor mensen met NAH stelde ons voor een nieuwe vraag. Mensen met NAH behoren formeel niet tot onze doelgroep. De kenmerken van NAH vertonen voor een deel van de mensen echter duidelijke overeenkomsten met de gevolgen van een psychiatrische aandoening. Over beide groepen bestaat bij de omgeving veel onwetendheid en onbegrip over de aard en de ernst van de ziekte. Wij hebben toch subsidie verleend voor een theatercursus en het uitvoeren van de productie Brainstorm.

Het bijwonen van de eerste uitvoering leerde ons dat voor mensen met NAH het meedoen aan de voorbereiding en uitvoering van een theaterproductie, helemaal gebaseerd op ervaringen van de spelers zelf, hen veel plezier oplevert en ook bijdraagt aan hun eigenwaarde. Voor het publiek is het zien van de problemen waar mensen met NAH tegen aanlopen een indringende ervaring, die een belangrijke rol kan spelen bij een beter begrip voor de doelgroep.

Theater Brainstorm Mensen met niet-aangeboren hersenletsel NAH volgden een theatercursus en maakten een theaterproductie gebaseerd op hun eigen ervaringen. Zoals vaak bij theaterproducties die de Wittenbergstichting steunt een win-win project: zelfvertrouwen en zelfbewustzijn bij de spelers, begrip voor wat NAH is bij de toeschouwers.

NIET GEHONOREERDE AANVRAGEN

Zoals elk jaar kwamen ook dit jaar niet alle subsidieaanvragen in aanmerking voor honorering. Van de 18 aanvragen werden er 4 niet ingewilligd. De redenen voor een afwijzing kunnen verschillend van aard zijn, zoals projecten staan te ver af van onze doelstelling en van onze doelgroep.

Financiering van projecten ligt in de eerste plaats op de weg van zorginstellingen en/of gemeenten.

Een voorgenomen project is te kwetsbaar door de afhankelijkheid van één persoon.

FINANCIEN

De belegging van het vermogen van de Dokter Wittenberg Stichting vindt plaats via de Rabobank.

De jaarrekening 2017 is samengesteld door Visie Accountants en op 12 april 2018 door het bestuur vastgesteld.

In de bijlagen 2 en 3 van dit jaarverslag is een samenvatting van de balans per 31 december 2017 en van de verlies en winstrekening opgenomen.

Op 31 december 2017 bedroeg het vermogen van de stichting € 1.763.835. Op 31 december 2016 was dit € 1.735.245. Het netto beleggingsrendement op het vermogen bedroeg in 2017 circa 5.0%.

Met de in 2017 toegekende subsidies was in totaal een bedrag gemoeid van € 64.584.

BESTUUR

Het bestuur kwam in 2017 vier keer bijeen. In het verslagjaar zijn door bestuursleden vijf bezoeken aan organisaties gebracht, gericht op nadere informatie bij een subsidieaanvraag. Vier keer is de uitvoering van een project bezocht. Het bestuur was op 31 december 2017 als volgt samengesteld

voorzitter	P.C.J. de Wolf	Twello
secretaris	G.J. Sizoo	Deventer
penningmeester	P.J. Lont	Schalkhaar
lid	M.J.B. Wilmer	Zuidlaren
lid	C.H. de Koning	Ylst

Deventer juni 2018

BIJLAGE 1 PROJECTEN WAARVOOR IN 2017 SUBSIDIE IS TOEGEZEGD

GGZ-Beraad Overijssel	Theater 'de eenzame Astronaut'
Stichting Present Apeldoorn	Klus- en sociale programma's
Werkgroep NAH	Theater Brainstorm
Dimence	Regie kerstspel 2017
Ingrid Bogert, GGNet	Fietsproject Tournesol
Stichting Dominicanenklooster, Huissen	Herstelweken
Stichting Pluktuin Apeldoorn	Stadshout
Stichting Herstel	Bijdrage individuele steun 2016
Stichting de Bagagedrager	Stigmatools in de praktijk
Jeanette Eken	Het Vertelkastje
Jeroen Zwaal	VR-ervaring 'de verwarde man'
Kwekerij het Nieuwe Veld	Scholing voor arbeid
Stichting Elisabethfonds	Uitreiking Roos van Elisabeth 2017
Stichting Elisabethfonds	Individuele steun (meerjarige toezegging)

Herstelweken voor mensen met psychische problemen

In het Dominicanenklooster in Huissen worden allerlei projecten georganiseerd voor kwetsbare mensen. Een klooster is ook in deze tijd een uitgelezen locatie voor bezinning, bezieling en beweging.

BIJLAGE 2 BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIEF

(in euro's)

	31 december 2017	31 december 2016
VASTE ACTIVA		
Financiële vaste activa		
Effecten	1.802.129	1.761.875
	1.802.129	1.761.875
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa		
Overlopende activa	34	600
	34	600
Liquide middelen	2.798	34.495
	<u>1.804.961</u>	<u>1.796.970</u>

PASSIEF

(in euro's)

	31 december 2017	31 december 2016
Eigen vermogen		
Stichtingskapitaal	1.763.835	1.735.245
	1.763.835	1.735.245
Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Subsidieverplichtingen	33.750	53.922
Overlopende passiva	7.376	7.803
	41.126	61.725
	<u>1.804.961</u>	<u>1.796.970</u>

BIJLAGE 3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2017

(in euro's)

	2017	2016
Directe lasten	(52.850)	(54.517)
Baten -/- directe lasten	(52.850)	(54.517)
Overige bedrijfskosten:		
Algemene kosten	10.886	7.852
Som der exploitatielasten	10.886	7.852
Exploitatieresultaat	(63.736)	(62.369)
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	109.802	99.010
Rentelasten en soortgelijke kosten	(17.476)	(18.103)
Financiële baten en lasten	92.326	80.907
Resultaat	28.590	18.538

Krachtwerk Tijdens de voorjaarsconferentie van de Dokter Wittenberg Stichting in maart 2017 gaf prof. Judith de Wolf van UMC Nijmegen een toelichting op 'Krachtwerk: methodisch werken aan participatie en zelfregie'. Krachtwerk maakt gebruik van de krachten en mogelijkheden van mensen en de hulpbronnen in de gemeenschap en helpt hen de regie over hun leven te houden of terug te krijgen.

Onderzoekscentrum maatschappelijke zorg

Werken aan participatie en zelfregie (© Wolf, 2017)

